

ชมพูลีริน

ในประเทศไทยมีพรรณไม้หลายชนิดที่ได้รับพระราชทานพระนามาภิไธยมาเป็นชื่อเรียกจึงขอนำพรรณไม้ชนิดหนึ่งที่มีชื่อพระราชทานพระนามาภิไธยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งคณะกรรมการจัดทำอนุกรมวิธานพืช สำนักงานราชบัณฑิตยสภา ได้จัดทำคำอธิบายไว้มาเสนอโดยสรุปดังนี้

ชมพูลีริน เป็นพรรณไม้ถิ่นเดียวและพืชหายากของไทย มีเขตการกระจายพันธุ์ทางภาคใต้ พบเฉพาะตามหน้าผาหินปูน ที่สูงตั้งแต่ใกล้ระดับทะเลถึงประมาณ ๒๐๐ ม. มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Impatiens sirindhorniae* Triboun et Suksathan จัดอยู่ในวงศ์ Balsaminaceae ลักษณะเป็นไม้ล้มลุกหลายฤดู ดอกสีม่วงดำดำดำน แขนงห้อยย้อยลง อวบน้ำและเปราะ ผิวสีเขียวอ่อนอมสีเทาอ่อน หรืออาจมีสีแดง มีนวล อาจมีปุ่มหรือ

เรียบ ใบเดี่ยว เรียงเวียนห่างตามต้น คล้ายเป็นกระจุกบริเวณปลายกิ่ง ใบล่างมักหลุดร่วง แผ่นใบรูปไข่หรือรูปหัวใจกลับ ปลายแหลม โคนตัดหรือกึ่งรูปหัวใจ ขอบจักฟันเลื่อยห่างดอกเดี่ยว ออกตามซอกใบใกล้ปลายกิ่งมีหลายดอก ดอกสีชมพูอ่อนหรือเข้ม กลีบแผ่เป็นระนาบเดี่ยว ผลแบบผลแห้งแตก รูปทรงค่อนข้างรี ปลายแหลม เมล็ดสีน้ำตาลอ่อน รูปทรงเกือบกลม มี ๑-๔ เมล็ด ออกดอกในเดือนพฤษภาคมถึงพฤศจิกายน และเป็นผลเดือนมิถุนายนถึงธันวาคม

กรมวิชาการเกษตรขอพระราชทานพระราชนุญาตเชิญพระนามาภิไธยของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นชื่อวิทยาศาสตร์ของพรรณไม้ชนิดนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานพระราชนุญาตให้ใช้ชื่อไทยว่า ชมพูลีริน เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๑.

กนกพร ชื่นใจดี